

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 28. apríla 2011 v trestnej veci obvineného **M. D.**, pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7To 55/09, zo 4. marca 2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **M. D. sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 2T 164/2008, zo dňa 26. júna 2009, bol obvinený **M. D.** uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa 157 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

dňa 6. októbra 2007 v čase okolo 00.15 hod. pred vchodom do baru P. na ulici S., po predchádzajúcom nedorozumení fyzicky napadol **M. C.** tak, že ho päťou pravej ruky jedenkrát udrel do ľavej časti tváre, pričom mu spôsobil zlomeninu tela sánky vpravo a uhla sánky vľavo s dobou liečenia do 27. novembra 2007.

Okresný súd uložil obvinenému podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. i/, písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 56 ods. 2 Tr. zák. úhrnný peňažný trest vo výške 1000 eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. obvinenému pre prípad marenia výkonu uloženého trestu uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. poškodeného M. C. s jeho nárokom na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občiansko-právnych.

Na základe podaného odvolania obvineným Krajský súd v Prešove rozsudkom, sp. zn. 7To 55/09, zo dňa 4. marca 2010 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. i/, písm. j/ Tr. zák. a § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný peňažný trest vo výmere 500 eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. obvinenému pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov.

Proti rozsudku Krajského súdu v Prešove podal 29. septembra 2010 dovolanie obvinený prostredníctvom svojho obhajcu z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že jeho konanie bolo konaním v nutnej obrane, preto bolo oprávnené a malo byť beztrestné. Súdy ho mali oslobodiť podľa § 285 písm. b/ Tr. por. Vytýkal súdom oboch stupňov, že zle vyhodnotili skutkový stav a konštatovanie súdov ohľadne viny obvineného je v rozpore s obsahom trestného spisu. Uviedol, že vykonané hodnotenie dôkazov je jednostranné, tendenčné, nepresvedčivé a nezákonné. V ďalšej časti odôvodnenia podrobne rozoberá odôvodnenie rozsudku krajského súdu, podrobne sa zaoberá intenzitou úderu, okolnosťami prípadu, fyzickými danosťami obvineného a poškodeného a rozoberá skutkové okolnosti pred úderom. Podľa jeho názoru súd mal jeho konanie jednoznačne posúdiť ako konanie v nutnej obrane pri splnení všetkých základných predpokladov.

Vyslovil názor, že je úplne absurdné, že obvinený tým, že zabezpečil poriadok vo svojom bare vyvedením poškodeného, ktorý sa v bare zúčastnil bitky a ničil jeho majetok a následne pred barom bol poškodený napadnutý, sa odvrátením jeho útoku mal dopustiť prečinu výtržníctva a ublíženia na zdraví, pričom skutočný výtržník a útočník – M. C. vystupuje v trestnom konaní v pozícii akejsi obeť.

Napadnutý rozsudok trpí podľa obvineného zásadnými vadami, postráda princíp zákonnosti a spravodlivosti, preto len podaným dovolaním je možné napraviť jeho právne dôsledky pre strany, ale aj jeho negatívny spoločenský odkaz pre slušných ľudí, pričom pre výtržníkov a bitkárov je takéto rozhodnutie dobrou správou. Napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, najmä na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, a preto je daný dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí rozhodol tak, že napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 4. marca 2010, sp. zn. 7To 55/09, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. porušený zákon v ustanovení § 25 ods. 1 Tr. zák. v neprospech obvineného M. D.. Aby zrušil v celom rozsahu rozsudky Krajského súdu v Prešove zo dňa 4. marca 2010, sp. zn. 7To 55/09, a Okresného súdu Bardejov, zo dňa 26. júna 2009, sp. zn. 2T 164/2008, zrušil aj ďalšie rozhodnutia na ne obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad a aby prikázal Okresnému súdu Bardejov, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Predseda senátu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania ostatným stranám s upozornením, že sa môžu k dovolaniu vyjadriť.

Okresný prokurátor vo Svidníku vo vyjadrení uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Prešove je zákonný a v prípade konania obvineného sa nemohlo jednať o akt nutnej obrany, ale išlo o protiútok. Z tohto dôvodu považuje dovolanie odsúdeného za neopodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dôvod dovolania (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.), tak z jeho znenia ako aj z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o dovolaní je potom **viazaný zisteným skutkovým stavom veci** tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Rovnako **nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.**

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. Ako už aj z vyššie uvedeného vyplýva, neslúži teda k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Samotnú správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu potrebné vyšetrovanie podľa § 379 ods. 2 Tr. por.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Ten je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené **k náprave právnych chýb** rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.

Z pohľadu dovolacieho súdu treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por.

Obvinený v dovolaní najmä poukazuje na to, že súdy zle vyhodnotili dôkazy, konkrétne cituje časti v odôvodnení napadnutých rozsudkov a argumentuje tým, že dôkazy nemohli byť vyhodnotené tak, ako ich vyhodnotili v konaní súdy. Ako už bolo konštatované v predchádzajúcej časti rozhodnutia Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o dovolaní je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy prvého a druhého stupňa. Nemôže v konaní posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. najvyšší súd skúmal, či skutok v napadnutom rozhodnutí, ktorý bol kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mal byť kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin. Bolo potrebné vyriešiť otázku, či konanie obvineného nebolo konaním v nutnej obrane.

Podľa § 25 ods. 1 Tr. zák. čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom nie je trestným činom. Prvostupňový súd aj odvolací súd v odôvodnení svojich rozhodnutí sa s touto otázkou vysporiadali a uviedli v odôvodnení svojich rozhodnutí, prečo nie je možné konanie obvineného vyhodnotiť ako konanie v nutnej obrane. Najvyšší súd sa nestotožňuje s názorom obvineného vyslovenom v dovolaní, že obvinený odvracal priamo hroziaci alebo trvajúci útok na svoju osobu.

Vzhľadom na konštatujúce okolnosti nie je daný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd preto v súlade s ustanovením § 382 písm. c/ Tr. por. konštatuje, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a preto dovolanie podané obvineným odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2011

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová